

Kvorning 13g, etape 2

Bebyggelse fra bronzealderen

Ida Westh Hansen

Kulturhistorisk rapport 113, 2022

**VIBORG
MUSEUM**

Indledning

I forbindelse med planer om yderligere råstofudvinding på et nyt område ved Nørreådal, prøvegravede Viborg museum i 2021 et 11.600 m² stort område og fandt væsentlige fortidsminder. Et område på 7300m² blev indstillet til udgravning og der blev undersøgt spor efter bebyggelse i form af rester af hustomter og forskellige typer af gruber fra bronzealderen (1700-500 F.Kr.).

Figur 1. Udgravningens placering er markeret med en rød ring. Nederst t.v.: Viborg Kommune markeret på Danmarkskortet.

Viborg Museums j.nr.:	VSM 10635
Lokalitetsnavn:	Kvorning 13g, etape 2
Sogn og kommune:	Kvorning Sogn i Viborg Kommune.
Sted- og lokalitetsnummer:	131203-103 (adm.) -105, -106

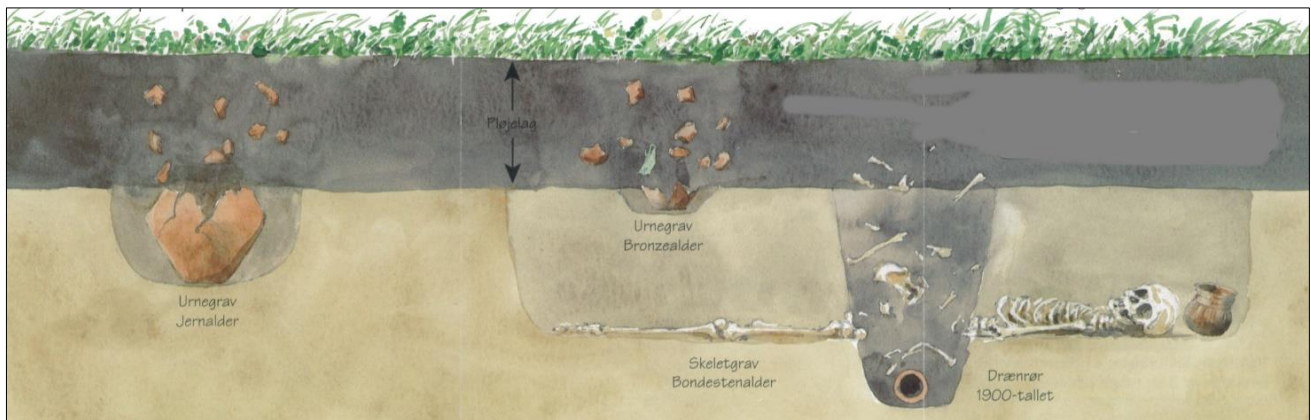
Forsidefoto: Arkæologerne Katrine Vestergaard og Morten Valdorff Rasmussen overvåger afrømningen af pløjelaget i Felt 3. Foto: Ida Westh Hansen, Viborg Museum

En udgravning

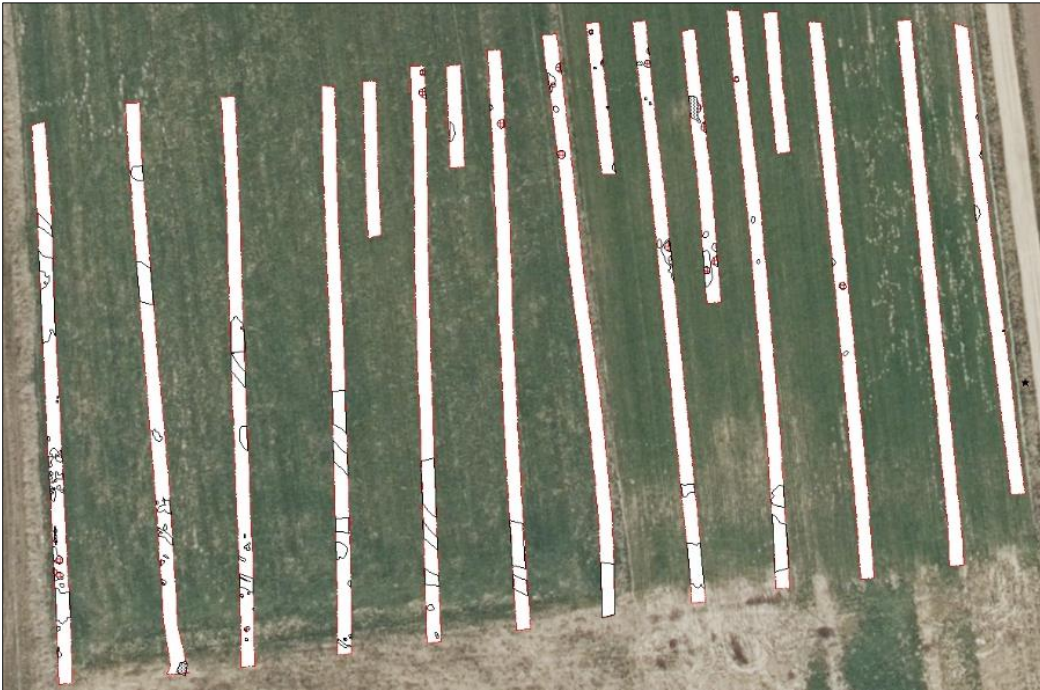
En arkæologisk udgravning i det åbne land starter oftest med en prøvegravning. Ved en prøvegravning bliver pløjelaget gravet af i lange nord-syd orienterede baner, kaldet søgegrøfter. Eventuelle spor, der har været gravet dybere end det nuværende pløjelag, kan ses i den lyse undergrund. Søgegrøfteren bliver så vidt muligt lagt nord-syd, da størstedelen af fortidens huse var øst-vest-orienteret, og sandsynligheden for at ramme sporene efter husene er derfor større, når man graver nord-syd. Prøvegravningen er en slags stikprøve og det er på baggrund af denne, det afgøres, hvilke områder der skal undersøges ved en egentlig arkæologisk udgravning.

Ved den efterfølgende arkæologiske undersøgelse fjernes pløjelaget med gravemaskine, indtil man når undergrunden. På dyrkede arealer har ploven vendt det øverste lag rundt utallige gange. Så selvom dette lag skulle indeholde genstande, er disse omrodet og derfor giver de meget få sikre oplysninger, se figur 2. Når pløjelaget er gravet af, kan man se stolpehuller og andre spor som mørke pletter i den lyse, gule undergrund.

Det er disse spor der undersøges. Udgravningen foregår ved, at f.eks. stolpehuller snittes. Det vil sige at den ene halvdel graves bort, hvorefter det er muligt at se nedgravningens form og dybde. I nogle tilfælde er der spor efter de stolper, der har været brugt. Det er på baggrund af stolpehullernes placering, og hvordan de ser ud i snit, at vi kan bestemme forskellige huse og hustyper, samt deres indbyrdes forhold.

Figur 2. Fortidsminderne er bevaret i undergrunden, men kan godt være forstyrret af moderne nedgravninger. (Illustration, Vejle Amt).

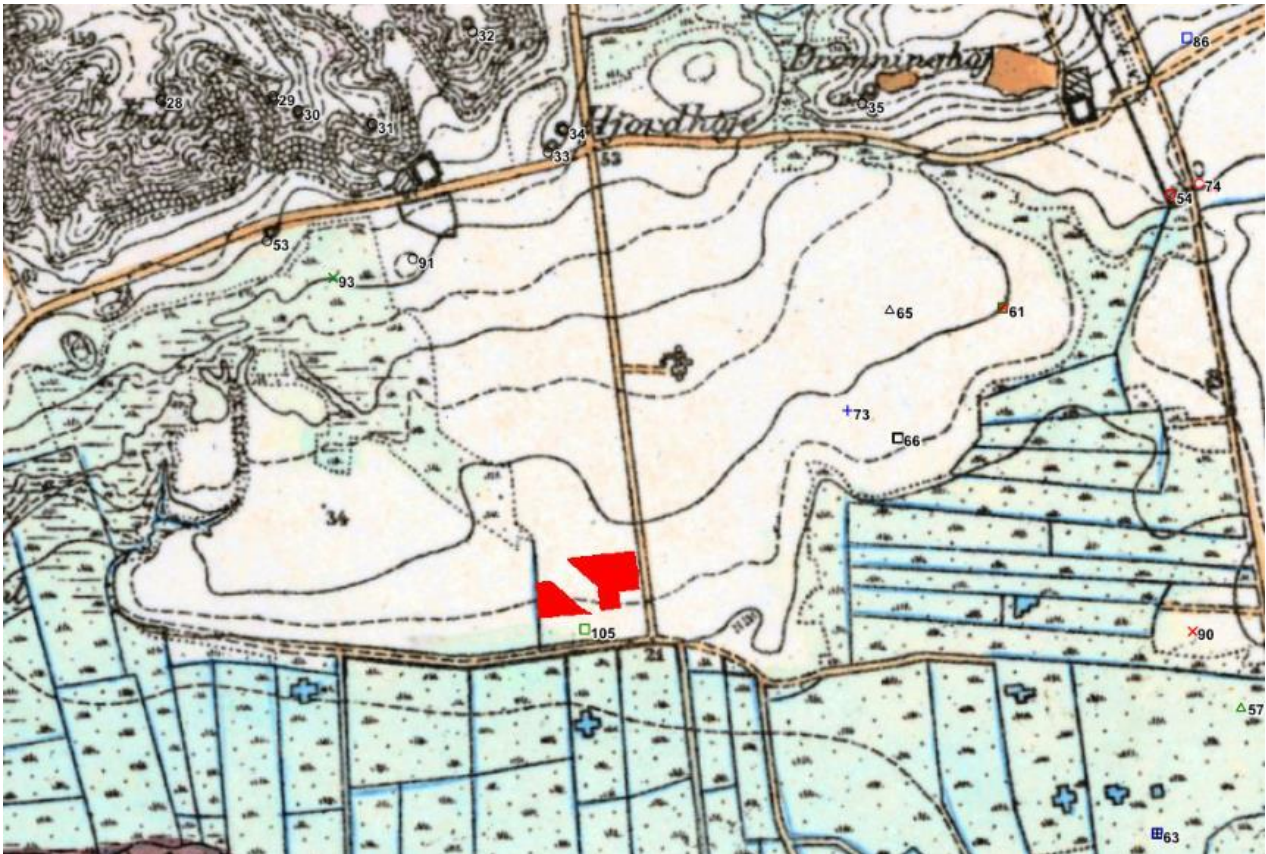
Figur 3. Oversigt over søgegrøfterne fra prøvegravningen ved Kvorning, 2021.

Figur 4. Tv.: Ved udgravningen graves pløjelaget af med gravemaskine og sporene i undergrunden rides op med skovl. Th.: To stolpehuller set i profil. De mørke nedgravninger er markeret med hvid stiplede linje.

Det omkringliggende landskab

Det udgravede område ligger i den nordlige side af Nørreådal, på et plateau der er afgrænset af vådområder på alle side. Plateauet er lavtliggende, men stiger svagt op mod nord. Det udgravede areal ligger på den sydligste del af dette plateau, næsten helt ud til vådområdet.

Figur 5. Det udgravede område er markeret med rødt. Tidligere fund i området er markeret med tal. Baggrundskort: Høje målebordsblade.

Udgravningens resultater

Prøvegravningen viste at der var fortidsminder på området i form af fire hustomter og flere gruber. Da det ikke var muligt at friholde disse, blev området indstillet til udgravning. Mulden blev gravet af på to områder, Felt 3 og Felt 4, i alt 7300 m². Imellem de to felter var resterne af en gammel lavning, der med tiden er blevet fyldt op med jord. Det blev vurderet at der ikke var risiko for forekomst af fortidsminder i denne og derfor blev den sprunget over. De fremkomne stolpehuller og gruber blev udgravet. Bebyggelsessporene stammede fra bronzealderen og udgjorde størstedelen af fundene og der blev fundet spor efter huse i begge felter, samt gruber og andre spredtliggende anlæg.

Figur 6. Oversigtplan over de to udgravningsfelter, Felt 3 og Felt 4. Husenes grundplaner er markeret med lys grå og anlæg der indgår i konstruktioner er markeret med sort udfyldning. Ild-/kogegruber er markeret rød krydskravering og moderne nedgravninger har sortprikket udfyldning.

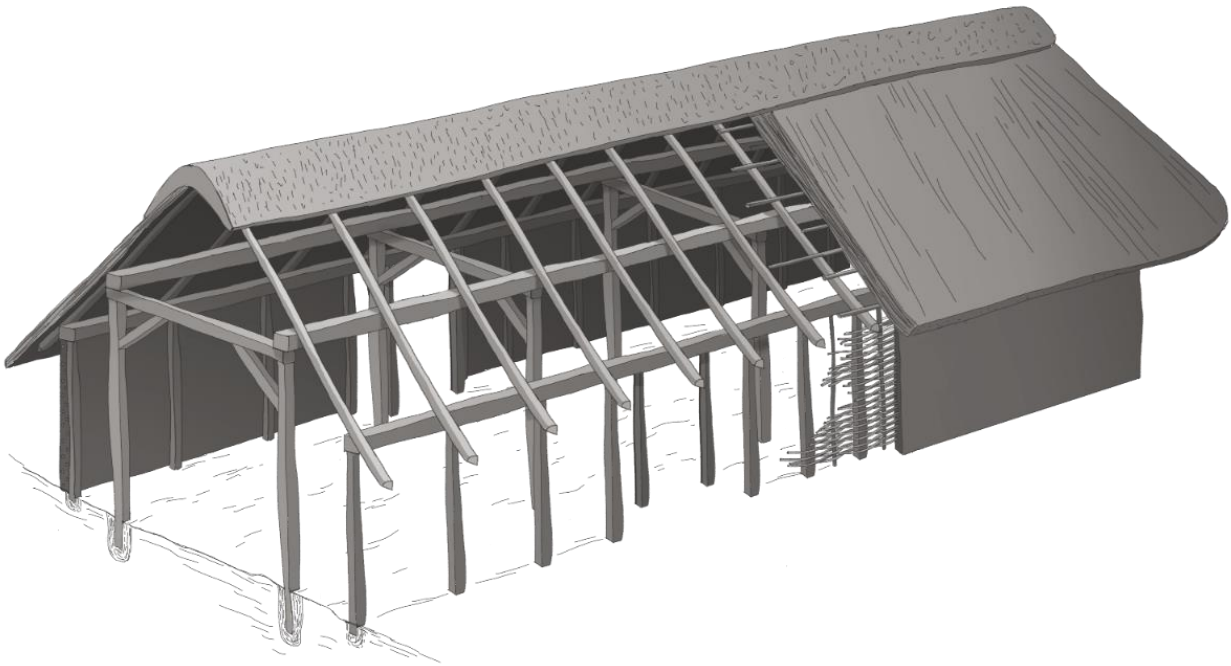
Bopladsen fra bronzealderen

Der blev fundet spor efter fire huse (K9-K12) og et to-stolpeanlæg (K8) fra bronzealderen. Dertil blev der fundet gruber, altså nedgravninger af forskellig karakter. Bl.a. ild-/kogegruber og store grubekomplekser.

Husene var alle af typen treskibet langhuse. Det vil sige, at husene har været opbygget med to parallelle stolperækker, der har båret taget og derved opdelt huset i tre rum på langs, også kaldt "skibe", se figur 7.

Det kan ses i jorden som parvise stolpehuller på række. Stolpehuller efter vægforløb omkring huset, samt markeringer af døråbninger kan i nogle tilfælde også ses. Husene fra bronzealderen var typisk bygget op af tømmer, i form af stolper og tagene har formentlig været stråttækte.

I den første del af bronzealderen (1700-1100 F.Kr.) bestod væggene af kraftigt funderede stolper og imellem lå planker vandret, hvilket kaldes bulvæg. I den yngre del af bronzealderen (1100-500 F.Kr.) var væggene også stolpesat, dog ikke så solidt funderet som tidligere, og med fletværk og ler klining i mellem.

Figur 7. Rekonstruktionstegning af et treskibet langhus med sætvis tagbærende stolper og vægstolpehuller. I forgrunden er nedgravningerne til stolperne markeret, og det er disse vi kan genfinde i dag. Illustration: Jeanette Nørgaard, © Viborg Museum.

To langehuse fra ældre bronzealder

Husene K11 og K12 er begge langhuse med bulvæg, hvilket placerer dem i den første del af bronzealderen (1700-1100 F.Kr.). K11 er placeret i Felt 3 helt oppe langs den nordlige feltgrænse. Huset var ca. 17 m langt og 5,4 m bredt, hvilket giver ca. 92 m² under tag.

Et pudsigt træk ved dette hus er at der kun er bevaret to sæt tagstolpehuller i den østlige del af huset. Tagstolpehullerne plejer at være bedst funderet og ofte det eneste der er bevaret. I dette tilfælde er

Figur 28. Hus k 11. Tagstolpehullerne, der har båret taget er markeret med sort. Vægstolpehullerne er markeret med gråt. Ildkogegegruberne er markeret med rød krydskravering. Moderne nedgravninger, muligvis fra gravemaskine, er markeret med sortgråt.

vægstolpehullerne dog bevaret næsten hele vejen rundt om huset. Dette skyldes bulvægskonstruktionens kraftige fundering og det har ikke været nødvendigt med helt så kraftige tagstolpehuller.

Omkring og indenfor husets grundplan ligger en del ild-/koge gruber, (se figur 8). Ild-Koge gruberne er en form for primitiv jordovn. Det har fungeret på den måde, at man har gravet et hul i jorden og lagt sten deri og lavet et bål, der har varmet stenene op. Derefter har man udnyttet varmen fra stenene til at langtidsstege eksempelvis kød.

Gruberne ses i dag, som mørke og næsten sorte cirkulære plamager i jorden med trækul og med ildpåvikede sten i. De kan have ligget inde i husene og være brugt som ildsted, men de forekommer oftest under åben himmel.

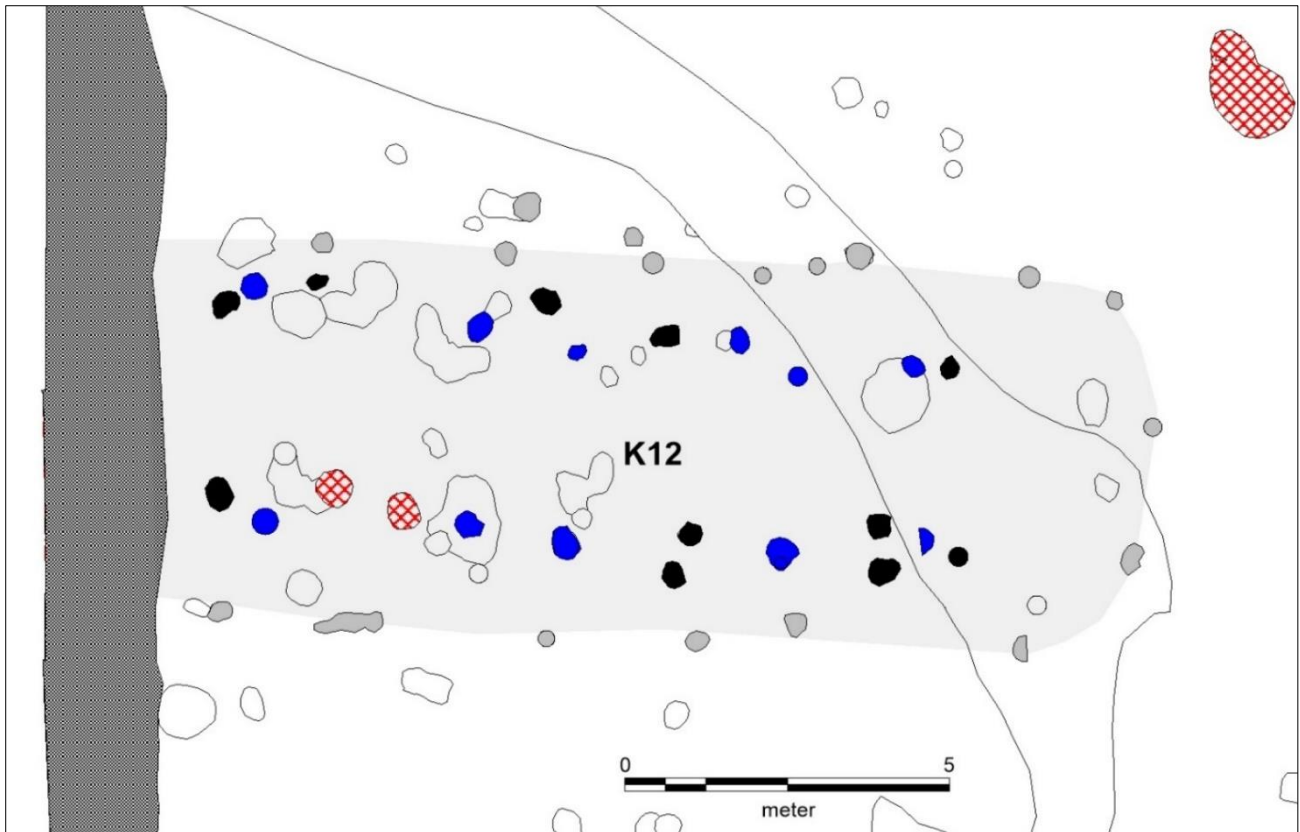

Figur 12. Rekonstruktionstegning af en ild-/koge grube. Tv.: Tværsnit af ild-/koge grube fra Kvorning. Det mørke lag i bunden er sten og trækul fra bålet og den brune jord i den øverste del har dækket over kogestenen og holdt på varmen.

Et andet langhus der er værd at fremhæve, er K12. Det blev fundet i Felt 4, helt op til den vestlige feltgrænse. Huset er, som K11, et bulvægshus, og i dette tilfælde er tagstolpehullerne bevaret, faktisk er der så mange, at huset må være i flere faser. Husene fra oldtiden havde en begrænset brugstid og krævede, at man løbende reparerede dem – bl.a. udskiftninger af stolper.

Mod vest danner de vestligste blå stolpehuler, et stort rum, der har udgjort den del af huset, hvor man har boet. Det er også her, at der er to ild-/koge gruber placeret, som har udgjort ildstedet i huset. Der er sandsynligvis været flere ildsteder inden i huset, men hvis disse har været anlagt på datidens gulvniveau, er de ikke bevaret i dag.

Husets dimensioner er lidt usikre, da det ikke er bevaret i sin helhed. En moderne nedgravning har gravet husets vestende væk. Huset har en bredde på 5,7 m og en bevaret længde på 15 m og har derfor haft minimum 85 m² under tag.

Figur 13. Oversigt over hus k12. Tagstolpehullerne er markeret med sort og blå. Vægstolperne er markeret med lysegrå. ild-/kogegegruber er markeret med rød krydskravering. En moderne nedgravning løber igennem husets vest-ende.

I den østlige del af huset i tagstolpehullerne, blev der fundet resterne af et knust lerkar. Lerkarret var ikke helt, men næsten alle skår til hele karet var der. Det er formentlig sat ned i hullet til tagstolpen som et slags husoffer, da huset blev bygget. Skårene er dårlig bevarede, og overfladen er ødelagt. Ud fra udseende og de detaljer lerkarret har, er de umiddelbart fra bronzealderen.

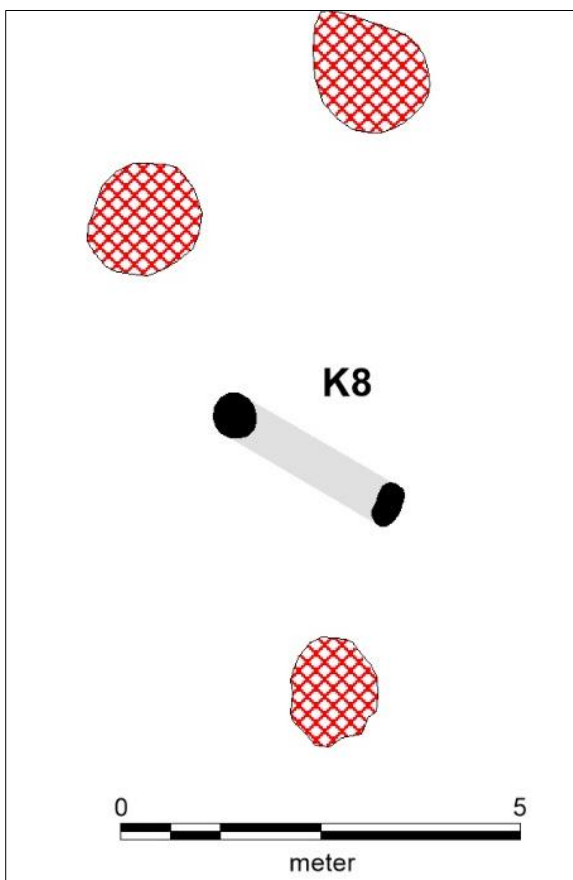

Figur 14. Tv.: Det knuste lerkar, da det blev fundet i stolpehullet. Th.: Et udvalg af lerkarskår. De to midterste er med tapøre, som har fungeret som håndtag og de tre til højre er skår fra randen af karet.

To-stolpeanlæg

Udover husene blev der fundet et to-stolpeanlæg, K8. Som navnet antyder består konstruktionen af to stolpehuller, der ligner tagstolpehullerne fra de øvrige bygninger, men ligger isoleret. Der blev søgt grundigt omkring de to stolpehuller, for at være sikker på, at der ikke var flere, og der ikke var tale om endnu en hustomt. Der blev ikke fundet flere.

Funktionen af to-stolpeanlæg kendes ikke. Det er en simpel konstruktion og der kan have været mange forskellige anvendelsesmuligheder. I nogen tilfælde, er der taget prøver af jorden omkring to-stolpeanlæg, for at måle jordens fosfatindhold. Der var en højere koncentration af fosfat i forhold til området omkring hvilket betyder, at der har ligget organisk materiale af en art på stedet. To-stolpeanlæg kan have fungeret som tøjringsted til dyr, som slagtebænk eller et stativ til udspænding af huder under garvning.

Figur 15. Tv.: To-stolpeanlægget K8 med tre ildkogegruber omkring sig. Th.: Eksempel på en konstruktion der er brugt til garvning af skind og funderet med stolper. Billedet er fra Hvolris jernalderlandsby.

Gårde

I bronzealderen boede man endnu ikke i landsbyer, det opstod først et stykke oppe i jernalderen. I stedet boede man på enkeltliggende gårde, der bestod af et hovedhus og nogle mindre bygninger. Afstanden mellem de enkelte gårde afhang af jordens beskaffenhed og ressourcerne i landskabet, såsom dyrkningsarealer, græsningsområder og jagtrevir.

Et hus bygget op af træstolper og lerklining har en begrænset brugstid. På et tidspunkt er huset udtjent og det kan ikke længere svare sig at reparere på det. Derpå blev det revet ned og de stadig brugbare materialer blev taget fra. Et nyt hus blev derefter genopført et stykke derfra, nogle gange på næste bakke. For hvert opført hus dannes der spor i jorden og på den måde, kan det se ud som om, der har stået en masse huse samtidig, men dette er ikke tilfældet.

Husene K10, K11 og K12 tolkes som hovedhuse til en gårdsenhed. Evt. mindre bygninger tilknyttet gårdene kan ligge uden for det udgravede område.

Figur 16. Oversigt over udgravningsfelt fra 2021 (Felt 3 og 4) sammen med feltet fra 2019 (Felt 1 og 2).

Mellem Felt 3 og Felt 4 løber en lavning nordvest-sydpøst ned mod ådalen. I felt 4 fandtes også sporene efter et gammelt vandløb i kanten af lavningen. Dette vandløb er gammelt, da man tidligere har fundet flintegenstande fra stenalderen på bunden.

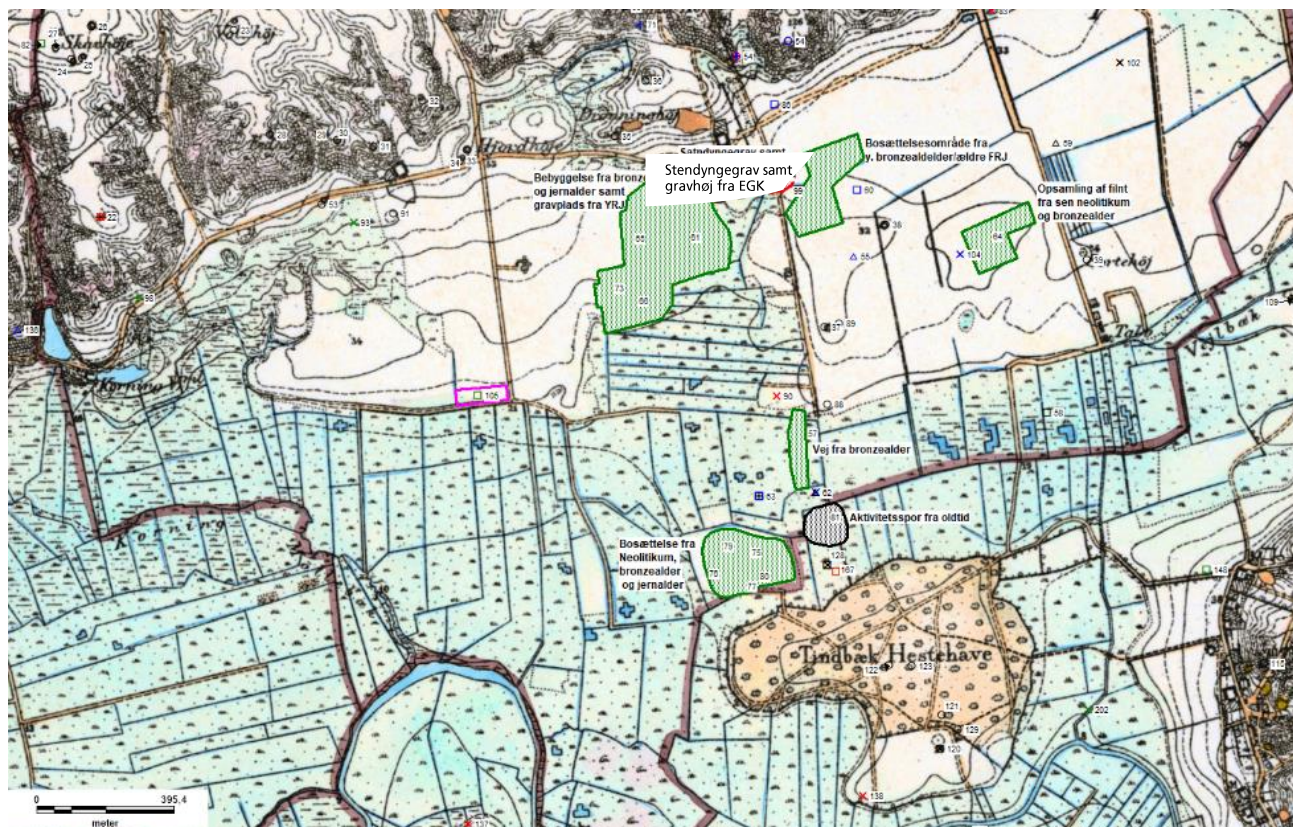
Konstruktionerne K8, K9, K10 og K11 ligger på den østlige side af det tidligere vandløb og har omtrentlig samme orientering. Disse huse kan muligvis udgøre dele af samme gårdsenhed.

K12 ligger på samme side af lavningen som husene fra etape 1 og har samme orientering som hovedhusene K3 og K2. Mellem K12 og K2 og K3 falder terrænet og husene er placeret på hver deres plateau. Der er formentlig tale om samme gårdsenhed der over tid, har flyttet rundt i området.

På grund af de bevarede vægstolpehuller, der vidner om, at K11 og K12 har haft bulvægge, dateres disse til ældre bronzealder. Det er mere usikkert, hvornår de øvrige konstruktioner er fra. De kan være fra ældre bronzealder, men de kan også være senere. Derfor er det endnu ikke muligt at bestemme, om de er efterfølgere til K10 og K9, eller om de i stedet skal relateres til den senere jernalderbebyggelse der findes mod øst.

Kvorning 13g i et lokalt perspektiv

Det undersøgte område ligger på et plateau i Nørreådal. Øst for det undersøgte område, er der foretaget flere undersøgelser, der viser, at området har været beboet igennem mange af forhistoriens perioder.

Figur 3. Tidligere undersøgte områder og fund omkring det undersøgte område. Det undersøgte område er markeret med en pink streg. Udvalgte områder er markeret, da der her er foretaget større undersøgelser. Baggrundskort: høje målebordsblade.

Der er undersøgt ca. 10 ha på den østlige del af plateauet. Af de 10 ha., der gennem tiden er prøvegravet, blev der fundet bebyggelsesspor fra bronzealder (sb. 61) og jernalder (sb. 66) samt en gravplads fra yngre romersk jernalder (sb. 73) på i alt ca. 2,8 ha. De undersøgte bebyggelsesspor bestod af gruber, kulturlag, mulige ardsfor, eventuelle stolpehuller samt diverse løsfund, heraf blandt andet flintgenstande, kan dateres til tragtbægerkulturen og lerkarskår fra stenalder, bronzealder og jernalder.

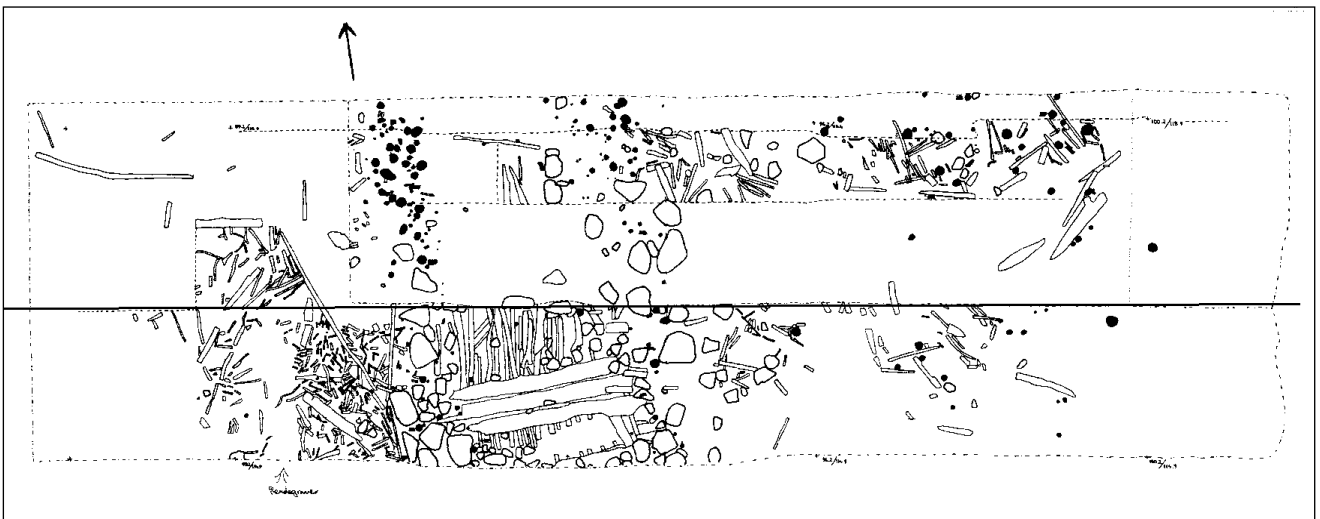
Der er i det østlige område også undersøgt resterne af en stendyngegrav, med dødehus og knoglerester efter okser i gravene. Henover dette lå resterne af en enkeltgravshøj med en centralgrav (sb. 74), og umiddelbart sydvest herfor ligger en fredet langdysse med mindst to kamre (sb. 54A). Der er desuden spor efter flere bosættelser fra både bronzealder og ældre jernalder (sb. 60, 86), og der er på overfladen opsamlet spredt flintredskaber og brændt flint, der dateres til yngre stenalder og/eller evt. bronzealder (sb. 64).

Udover de store plateauer i ådalen, har de mindre plateauer også været brugt til beboelse. Det mindre plateau lige nord for Tindbæk Hestehave, har været beboet i neolitikum, bronzealder og i jernalderen (sb. 76, 77, 79, 80), og sydøst for Kvorning 13g er der et kulturarvsareal med flere faser af en bronzealdervej (sb. 57) opført i hhv. ris, planker og sten, som har været i brug, i størstedelen af bronzealderen.

Figur 4. Kvorningvejen set fra nord med holmen Tindbæk Hestehave i baggrunden.

Langs dele af vejen er der undersøgt en lille del af et helt unikt anlæg fra yngre bronzealder – en grenplatform (sb. 57) med tykke og velbevarede grenlag med op til 3 m lange lodrette pæle. I platformen er der fund af hjortetaksøkser, knogler fra hund, hest og ko. I åen er der bl.a. gjort fund af et deponeret bronzesværd. Rundt langs ådalen er der relativt mange gravhøje, ligesom der også er bronzealderhøje på holmen Tindbæk Hestehave.

Figur 5. Tegning af udgravningsfeltet med grenplatformen. Til venstre ses plankevejen nederst, mens der til højre er træ og pæle fra platformen. Tegnet helt sort er lodretstående træ. Fra retegning VSM 910E 24 & 37.

De nyligt undersøgte bebyggelsesspor fra bronzealderen ligger ca. 400 meter sydvest fra det tidligere undersøgte areal (sb. 61, 66, 73). Sammen med Etape 1 ligger området helt ud til kanten af Nørreådalen og Kvorning Møllebæk, og bebyggelsen har ligget ned til kanten af vådområdet. Dette indikerer, at plateauet har været udnyttet til fulde, og det er sandsynligt, at der også på den vestlige del af plateauet, vil kunne findes omfattende bebyggelsesspor, som det kendes fra den østlige del af plateauet (sb. 61, 66, 73).

Om der er tale om flere samtidige bebyggelser ved Kvorning er uvist. Der kan også være tale om en enkelt bebyggelse, der har flyttet rundt. Men fundene fra gruberne indikerer, at der kan være tale om flere

samtidige bebyggelser, da en del af de lerkarskår, der er fundet, skal dateres til yngre bronzealder/tidlig ældre førromersk jernalder, hvilket også var tilfældet ved de tidligere undersøgelser på den østlige del af plateauet.

De undersøgte bebyggelsesspor i ådalen ved Kvorning skal ses samlet og som et stort bebyggelseskompleks, med en eller flere samtidige gårde, der har ligget rund i ådalen, hvor gårdens udvikling kan følges over tid. Det kendes flere steder i museets ansvarsområde, blandt andet det nyligt undersøgte område ved Arnbjerg, hvor der er fundet bebyggelsesspor fra senneolitikum op til og med førromersk jernalder. Her er bebyggelsen fundet i to koncentrationer, der samlet dækker ca. 10 ha, og imellem de to bebyggelseskoncentrationer er der spredte bebyggelsesspor.

Under etape 1 blev der også gjort fund, der vidner om meget ældre aktiviteter i området. Bl.a. i form af nakkeenden af et flintspidsvåben fra Kongemosekulturen. Der blev ikke fundet bebyggelsesspor fra denne periode under udgravningen, men der blev fundet nakkeenden af en kerneøkse, der kan være fra samme periode eller fra Maglemosekulturen. Der er tidligere registreret private opsamling af flint fra Maglemosekulturen i Nørreådalens sydside, og det nye fund viser, at man i periode har udnyttet større dele af ådalen, mens det nye fund fra Kongemosekulturen er med til at belyse en fortsat udnyttelse af ådalen. Neolitikum er på forhånd kendt i området, ca. 750 meter øst for det aktuelle område er der tidligere samlet flint og lerkarskår fra perioden (sb. 90) og ca. 800 meter sydøst for er der tidligere undersøgt en grube med lerkarskår fra tragt bægerkulturen samt et lille treskibet hus der er c14-dateret til sen enkeltgravkulturen (sb. 76, 77). Desuden er der undersøgt en stendyngegrav og en gravhøj fra enkeltgravskulturen omkring 900 meter nordvest (sb. 54).

Samlet set tegner der sig efterhånden et billede af, at ådalen har været udnyttet fra Maglemosekulturen og muligvis kontinuerligt op til jernalderen, men de ældste perioder er fortsat kun meget sporadisk repræsenteret med enkelte løsfund.

Relevant litteratur

Bertelsen, John B., Merete Christensen, Martin Mikkelsen, Poul Mikkelsen, Jytte Nielsen og John Simonsen 1996: Bronzealderens bopladser i Midt- og Nordvestjylland. De arkæologiske museer i Viborg Amt.

Ethelberg, Per; Nis Hardt, Bjørn Poulsen & Anne Birgitte Sørensen 2003: Det sønderjyske landbrugs historie: jernalder, vikingetid og middelalder. Haderslev.

Jensen, Jørgen 2001: Danmarks Oldtid – Stenalder 13000-2000 f.Kr. København.

Jensen, Jørgen 2002: Danmarks Oldtid – Bronzealder 2000-500 f.Kr. København.

Jensen, Jørgen 2003: Danmarks Oldtid – Ældre Jernalder 500 f.Kr. - 400 e.Kr. København.

Larsen, Lars Agersnap, Mikkel Kiildsen & Martin Mikkelsen 2015: Løgstrup SØ – bronzestøbning på en lokalitet med gårdsanlæg og samlingsplads. I: Boddum S., M. Mikkelsen & N. Terkildsen: Bronzestøbning i yngre bronzealders lokale kulturlandskab. Yngre bronzealders kulturlandskab vol. 5, 2015, 41- 69.

Mikkelsen, Martin 2012: "Dobbeltgårde" i yngre bronzealder. I: Boddum S., M. Mikkelsen & N. Terkildsen: Bebyggelsen i yngre bronzealders lokale kulturlandskab. Yngre bronzealders kulturlandskab vol. 2, 2012, 41-66.

Boddum, Sanne & Mikkel Kiildsen, Lars Agersnap Larsen, Kamilla Fiedler Terkildsen 2015: Arkæologi i lange linjer. 92 km arkæologi, 73 fortællinger, 5.000 års historie. Bygherrerapport nr. 80. Viborg Museum, 2015.

Relevante hjemmesider

Fund og fortidsminder er et nationalt register over fortidsminder, og steder, hvor museerne har gjort arkæologiske fund. Registret indeholder både fortidsminder, som er synlige i landskabet, og fortidsminder, der ligger skjult under jorden, og kun kendes fra arkæologiske undersøgelser. Der er offentlig adgang til registeret via Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder.

På Viborg Museums hjemmeside kan man læse om større igangværende udgravninger under *Aktuelle udgravninger*. Desuden kan man se og læse om *Månedens detektorfund*, samt læse om tidligere udgravninger under *Kulturhistoriske rapporter*. Viborg Museums hjemmeside: www.viborgmuseum.dk.

Diverse oplysninger

Viborg Museums j.nr.:	VSM 10635, etape 2
Lokalitetsnavn:	Kvorning, 16g 13n
Sogn og kommune:	Kvorning Sogn i Viborg Kommune
Sted- og lokalitetsnummer:	131203-103, -105, -106
Slots- & Kulturstyrelsens j.nr.:	20/10739
Bygherre:	Randers Tegl, Hammershøj Teglværk
Areal:	Ca. 7300 m ²
Maskine fra:	Thomas Nørgård
Deltagere i udgravningen:	Ida Westh Hansen (daglig udgravningsleder), Katrine Vestergaard (arkæolog), Morten Valdorff Rasmussen (arkæolog), Casper Sørensen (arkæolog),

Dokumentationsmaterialet bestående af udgravningsberetning, tegninger, gis-data, fund, fotos m.v. opbevares på Viborg Museum, Sct. Mogensgade 5, 8800 Viborg.

Undersøgelsen er betalt af bygherren og Slots- og Kulturstyrelsen.

Om kulturhistorisk rapport

Efter afslutningen af en arkæologisk undersøgelse udarbejdes altid egentlig udgravningsrapport, der indeholder den faglige dokumentation, samt en kulturhistorisk rapport til bygherren. Den kulturhistoriske rapport giver en oversigt over undersøgelsens forløb og resultater, samt sætter resultatet ind i en kulturhistorisk sammenhæng.

Viborg Museum udgiver de kulturhistoriske rapporter i en fortløbende serie, som indtil 2017 blev kaldt bygherrerapporter. Rapporterne er tilgængelige på museets hjemmeside: www.viborgmuseum.dk.

Liste over Viborg Museums kulturhistoriske rapporter

1. Båndruplund - en boplads fra bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2004.
2. Nordentofte, Skals - en boplads fra sen yngre stenalder, bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
3. Brokkbakken - en samlingsplads fra bronzealder og en gravplads fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
4. Lynderup SV - et aktivitetsområde fra sen yngre stenalder og bronzealder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2006.
5. Teglværksvej - en boplads fra ældre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2005.
6. Klejtrup Syd - en boplads fra sen yngre stenalder / tidlig ældre bronzealder. Marianne Højem Andreassen. 2005.
7. Krogen, Aidt. Gravplads, huse, kirke og agersystemer fra jernalder og middelalder. Njal J. Geertz og Astrid Skou Hansen. 2012.
8. Højvangen, Ørum. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen.
9. Stenshede - en gravhøj og andre fund fra yngre stenalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2006.
10. Ørum Sportsplads - et aktivitetsområde fra ældre jernalder. Mikael H. Nielsen. 2005.
11. Sundstrup Øst - en boplads fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
12. Ettrupvej, Fjelsø - to aktivitetsområder fra bronzealder eller jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2006.
13. Løvel Syd - bebyggelsesspor fra yngre bronzealder og ældre germansk jernalder. Malene R. Beck & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2006.
14. Skaldehøj og Arildsvej - to bopladser fra førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
15. Liseborg - et forsvarsværk fra tidlig førromersk jernalder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
16. Lindum syd - langhus fra middelalderen. Jesper Hjermind. 2006.
17. Søhuset, Viborg - på kanten af middelalderbyen. Marianne Greve Iversen. 2006.
18. Formyre SØ - hustomt og grave fra sen ældre bronzealder - fladmarksgravpladser fra tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
19. Tindbækvej 25 - Gravhøj fra enkeltgravskultur. Martin Mikkelsen og Mikkel Kiildsen. 2007.
20. Langmosegård - en boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2007.
21. Løgstrup SØ - en boplads fra yngre jernalder - aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Sanne Boddum, Mikkel Kiildsen & Mikael H. Nielsen. 2007.
22. Viborg Vestermark - Bopladser fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. 2020.
23. Ridder Munks Vej - En gravplads m.m. fra stenalder, bronzealder og jernalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2007.
24. Rødding SV - bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
25. Randrup Mølle - et langhus med forsænket østende fra yngre stenalder. Sidsel Wåhlin og Martin Mikkelsen. 2008.

26. Spangsdal II og Gl. Asmild. Gårdsanlæg fra Middelalder og nyere tid. Mette Klingenberg og Lars Agersnap Larsen. 2010.
27. Bjerring Hede - bopladser og gravplads fra ældre jernalder. Asger V. Amundsen, Tobias Danborg Torfing og Martin Mikkelsen. 2012.
28. Liseborg Høje - boplads fra yngre bronzealder - begravelse i vognfading fra vikingetid. Elin Vanting & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
29. Stenshede Syd - Gravhøj fra enkeltgravskultur - bopladser fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Claus Sørensen og Martin Mikkelsen. 2009.
30. Hjortdalgaard - en boplads fra ældre jernalder. Claus Frederik Sørensen og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
31. Sønder Mose - en bebyggelse fra ældre bronzealder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
32. Rådmandshus - bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder på Viborg Vestermark. Mikkel Kiildsen. 2009.
33. Højlund Spangsdal I - landsby fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2009.
34. Rugballegård - brandgrave og boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
35. Kokær Høj - bebyggelse fra jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
36. Birgittelyst - boplads og aktivitetsområde fra yngre bronzealder og førromersk jernalder samt vejforløb fra historisk tid. Jakob Westermann og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
37. Ørum Industrivej - boplads fra yngre bronzealder og førromersk jernalder. Elin Vanting. 2009.
38. Mølgård, Resen - boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen, Mikkel Kiildsen, Kamilla F. Terkildsen. 2009.
39. Iller - en bebyggelse fra yngre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2020.
40. Toftumvej, Mønsted. Jættestuetomt fra yngre stenalder samt boplads fra romersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2009.
41. Hulbækvej 31 - boplads og grave fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
42. Hørup - bebyggelsesspor fra ældre og yngre jernalder. Mikkel Kiildsen & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
43. Tindbæk Hestehave - en boplads fra yngre stenalder samt en boplads og en urnegrav fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
44. Møllegård, Klejtrup - boplads fra sen yngre stenalder og bronzealder. Sanne Boddum. 2010.
45. Neder Hallum, Ravnstrup - bebyggelse og aktivitetsspor fra germansk jernalder og vikingetid. Mette Klingenberg. 2010.
46. Løgstrup Nord - bebyggelse fra yngre stenalder til førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2010.
47. Haugårdvej 17 - en bebyggelse fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
48. Ørndrup Vest - aktivitetsspor fra yngre stenalder og bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
49. Skals Nord - en bebyggelse fra yngre bronzealder og/eller tidlig førromersk jernalder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
50. Hestdalvej, Viborg Vestermark - bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
51. Hjarbækvej - en lille samlingsplads fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2011.
52. Tapdrup Vest - bebyggelse og aktivitetsområde fra ældre jernalder samt overpløjet gravhøj fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
53. Troelstrup - bebyggelse fra ældre jernalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
54. Duehøj Syd - boplads og begravelse fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. 2011.
55. Toftum - boplads fra ældre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2011.
56. Hvolris Skovbakke, Hvolris Jernalderlandsby. Martin Mikkelsen. 2011.
57. Låstrup Bakken - boplads fra yngre bronzealder. Bente Grundvad, Sidsel Wåhlin, Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. 2011.

58. Kragsgård - boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2011.
59. Liseborg Høje II - Små treskibede huse fra y. stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. 2011.
60. Korsbakken og Havhus - bebyggelse fra yngre romersk - ældre germansk jernalder Bente Grundvad Nielsen og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2011.
61. Domdalsgård - gravplads fra ældre romersk jernalder, - landsby fra ældre og yngre germansk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Sanne Boddum. 2011.
62. Bygdalgård - bebyggelse fra yngre stenalder til slutningen af bronzealderen. Mikkel Kielsen & Sidsel Wåhlin. 2012.
63. Kærgård, Daugbjerg. En landsby med tekstilproduktion fra yngre jernalder. Mette Klingenberg og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
64. Spangsdal II - Boplads fra yngre bronzealder og/eller ældre jernalder. Sanne Boddum. 2012.
65. Abildal. En boplads fra sen yngre stenalder, samt brandgrave fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2012.
66. Mammen Søndervang - bebyggelse og aktivitetsområde fra yngre bronzealder. Mikkel Kielsen. 2012.
67. Kvorning 9a - boplads fra yngre bronzealder – gravplads og bebyggelse fra yngre romersk jernalder. Sanne Boddum. 2012.
68. Hulbættet ved Liseborg - nye resultater. Astrid Skou Hansen. 2012.
69. Selli Ager, Aidt. En urnegrav med ringgrøft fra sen førromersk jernalder og en gravplads fra ældre vikingetid. Marianne Greve Iversen, Martin Mikkelsen og Astrid Skou Hansen. 2012.
70. Aalestrup. To bebyggelser fra førromersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
71. Rishøjen - bebyggelse fra yngre stenalder og bebyggelse og gravplads fra yngre bronzealder/ældre førromersk jernalder samt tre grave i én, måske fra yngre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
72. Begravelser og kirkegårdshegn fra Sct. Mathias kirkegård i Viborg. Jesper Hjermind. 2012.
73. Asmild Klostervej. Bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre middelalder. Lars Agersnap Larsen. 2013.
74. Nederhede. Aktivitetsområde fra yngre stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2013.
75. Spangsbjerg. Bebyggelse og skattefund fra yngre jernalder. Astrid Skou Hansen. 2014.
76. Linjearkæologi på et Naturgasprojekt. Martin Mikkelsen. 2014
77. Vammen - bebyggelse fra vikingetid/tidlig middelalder. Lotte Bach Christensen. 2014.
78. Spangsdal II - Flere faser af et gårdsanlæg i Gl. Asmild fra middelalder/renæssance frem til 1800-tallet. Lars Agersnap Larsen. 2014.
79. Hulager - bebyggelse fra ældre bronzealder. Casper Sørensen. 2014.
80. Arkæologi i lange linjer. 92 km arkæologi, 73 fortællinger, 5.000 års historie. Sanne Boddum, Mikkel Kielsen, Lars Agersnap Larsen og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2015.
81. Stanghedevej 13 - bebyggelse fra yngre jernalder. Mikkel Kielsen. 2015.
82. Asmild Mark SV. Bebyggelse fra Bronzealderen. Casper Sørensen. 2015.
83. Vestre Skivevej, Kobberup - Bebyggelse fra yngre jernalder. Ida Westh Hansen. 2015
84. Gullev-Bøgeskov. Bopladsfund fra stenalder, bronzealder og jernalder. Martin Mikkelsen. 2016
85. Sct. Ibs Gade 41, Viborg. En stenkælder. Rikke Isler. 2016.
86. Låstrupbakken II - en boplads fra yngre bronzealder og tidlig ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2016.
87. Hovedgaden 3a, Løgstrup - bebyggelse fra yngre jernalder og aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Ida Westh Hansen. 2016.
88. Sct. Leonis Gade 12 i Viborg. Middelalderlige begravelser til Sct. Drotten Kirke. Gerry Michael Keyes. 2007.
89. Vestergård - Bebyggelse fra yngre bronzealder til yngre jernalder. Ida Westh Hansen og Katrine Vestergaard. 2018.

90. Bjerregrav Sydøst. Bebyggelse fra ældre middelalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2017.
91. Bebyggelse fra førromersk jernalder i Viborgs nordøstlige del. Kamilla Fiedler Terkildsen, Mikael Holdgaard Nielsen, Mikkel Kielsen og Sidsel Wåhlin. 2017.
92. Foulum Hede. Bebyggelse og gravplads fra yngre jernalder, hulbælte fra ældre jernalder, ild-/koge-gruberække og bebyggelse fra yngre bronzealder samt gravhøje fra yngre stenalder. Ida Westh Hansen. 2017. (Findes også på engelsk).
93. Neder Kokholm. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Katrine Vestergaard. 2017.
94. Sct. Mogens Gade 1. Bebyggelse fra middelalder til 1700-tallet. Morten Valdorff Rasmussen & Lars Agersnap Larsen 2019.
95. Duehøj SV. Bebyggelse fra yngre bronzealder og landsby fra yngre jernalder. Mikkel Kielsen. 2019.
96. Møgelkjær II. Bebyggelse yngre bronzealder. Morten V. Rasmussen. 2019.
97. Kalkværksvej. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Katrine Vestergaard. 2019.
98. Kvorning 13g. Bebyggelse fra bronzealderen og aktivitetsspor fra stenalderen. Katrine Vestergaard. 2020.
99. Tinghøj. Landsby fra yngre bronzealder og yngre jernalder. Katrine Vestergård. 2020.
100. Ørum Sydvest. Boplads fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Ida Westh Hansen. 2020.
101. Løgstrup Nord II. Bebyggelse fra ældre jernalder. Mikkel Kielsen 2020.
102. Tastumvej 11. Bebyggelse fra yngre romersk jernalder. Morten V. Rasmussen. 2020
103. Rogenstrupvej 44. Bebyggelse fra førromersk jernalder. Morten V. Rasmussen 2020.
104. Vinkel. Bebyggelse og produktionsspor fra middelalder. Katrine Vestergaard 2020.
105. Koldbæk – Nonbo. Bebyggelse fra bronzealder og middelalder. Mikkel Kielsen 2020.
106. Koldingvej 61-69, Viborg. Bebyggelse og aktivitetsområde fra yngre bronzealder. Morten V. Rasmussen. 2020.
107. Kokær Høj. Bebyggelse fra yngre jernalder. Mikkel Kielsen 2021.
108. Ørum Nord. Bebyggelse fra yngre bronzealder – ældre romersk jernalder. Morten V. Rasmussen. 2021.
109. Stoholm Gaarde. Stendyngegrave fra stenalder og bebyggelsesspor fra bronzealder og jernalder. Katrine Vestergaard. 2021.
110. Kalkværksvej. Etape 3. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Ida Westh Hansen 2021.
111. Munkhøj Gård. Bebyggelse fra yngre jernalder og aktivitetsspor fra yngre stenalder. Katrine Vestergaard. 2021.
112. Billingevej. Bebyggelsesspor fra yngre bronzealder og øksedepot fra tidlig tragt-bægerkultur. Ida Westh Hansen 2021.
113. Kvorning 13g, etape 2. Bebyggelse fra bronzealderen. Ida Westh Hansen 2022.

